

جدالِ زندگی

از سازمان افسری حزب توده
تا بازداشتگاه سیبری

فریدون پیشواپور

سرشناسه	: پیشواپور، فریدون، ۱۳۰۹ -
عنوان و نام پدیدآور	: جدال زندگی از سازمان افسری حزب توده تا بازداشتگاه سیبری/نویسنده فریدون پیشواپور.
مشخصات نشر	: تهران: شیرازه کتاب ما، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری	: ۴۵۷ص: مصور.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۷۴۸۹-۸۹-۷
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
موضوع	: پیشواپور، فریدون، ۱۳۰۹ - -- خاطرات
موضوع	: حزب توده ایران -- خاطرات
موضوع	: Hizb Tudeh Iran-- Diaries
رده بندی کنگره	: ۵/DSR۱۵۲۸
رده بندی دیویی	: ۰۸۲۴۰۹۲/۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۷۸۲۰۸۰

جدال زندگی

از سازمان افسری حزب توده

تا بازداشتگاه سیبری

نویسنده: فریدون پیشواپور

انتشارات: شیرازه کتاب ما

تیراژ: ۵۵۰ نسخه

چاپ اول: اردیبهشت ۱۴۰۱

چاپ و صحافی: پردیس دانش

حق چاپ و نشر محفوظ است.

تهران، صندوق پستی: ۱۳۱۴۵-۱۱۱

تلفن: ۸۸۹۵۲۲۹۷ فکس: ۸۸۹۵۱۶۹۱

همراه: ۰۹۳۶-۹۵۰۰۱۸۲

سایت: www.shirazehketab.com

فهرست مطالب

۷.....	یادداشت ناشر
۹.....	نظر کوتاهی به دوران جوانی و علل گرایش به نهضت چپ
۲۷.....	رهسپار کشور شوراها
۵۱.....	اقامت چهارماهه در عشق آباد
۸۱.....	دوره دانشجویی در شهر دوشنبه
۱۲۱.....	آغاز شک و تردید
۱۳۷.....	اولین سفر به مسکو و آشنایی با چندتن از رهبران حزب توده
۱۵۹.....	اولین مأموریت رسمی در معیت مأمور سازمان امنیت شوروی
۱۸۱.....	پایان دوره دانشجویی و شروع فعالیت های اجتماعی
۲۱۱.....	پیامدهای شک و تردید
۲۳۵.....	دیوان بلخ
۲۵۹.....	در تلاش بازگشت
۲۷۹.....	بازپرسی
۳۰۵.....	اردوگاه ژخ ۳۸۵/۵
۳۲۱.....	کار اجباری

۳۵۱		تمدید محکومیت
۳۸۳		کار کتاب
۴۰۷		بازگشت به زندان اصلی
۴۳۱		امید رهایی

یادداشت ناشر

از میان انبوه کسانی که در سال‌های بعد از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲، به دلیل سوابق فعالیت‌های سیاسی حول و حوش حزب توده و سازمان‌های وابسته به آن، از بیم تعقیب و مجازات به اتحاد شوروی پناهنده شدند، فقط تعداد انگشت‌شماری تمایل یا اصولاً توانایی آن را داشته‌اند که به دور از تعصب و دلبستگی‌های احساسی، این گذشته از دست‌رفته را در بوتۀ نقد و ارزیابی گذاشته، آن را بازگو نمایند. در توضیح این بی‌میلی و ناتوانی دلایل بسیاری می‌توان برشمرد که شاید در نگاه اول دشواری پذیرش شکست و روبرو شدن با این حقیقت که آخر جز عمری که به هرز رفت، حاصلی برجای نمانده است، مهمترین آن باشد. ولی خاطرات مهندس فریدون پیشواپور، یعنی یکی از معدود خاطرات برجای‌مانده از این دوره که بر این قاعده کلی بی‌میلی فائق آمده و امکان بیان یافته است، در خود از دلیلی دیگر نیز نشان دارد و آن میلی است به نپذیرفتن، زیر بار نرفتن، مقاومت کردن و لهذا ناگفته نگذاشتن. در واقع، از سیر کلی حوادث و سرگذشت منعکس شده در جدال زندگی، کاملاً روشن است همان عاملی که در مراحل اولیه کار، صاحب خاطرات را به عدم پذیرش روال حاکم، یعنی سرسپردن به خواسته‌ها و منویات تشکیلات امنیتی شوروی و ادار ساخت و به دنبال آن رشته‌ای به هم پیوسته از تعقیب و تبعید، همان نیز همواره او را بر آن داشته بود که به نوعی این سرگذشت را ناگفته نگذارد.

تلاش اولیه وی در این راه به همان روزهایی بازمی‌گردد که به تازگی شوروی را

ترک گفته بود و به توصیه یکی از هم‌بندهای سابقش بر آن شد «... این مسائل را در فرصتی کامل به رشته تحریر درآورم و با کمک و راهنمایی وی آن را انتشار دهم». او با نوشتن خاطرات موافق بود ولی انتشار آن را «... به علت خطرانی که ممکن بود از طرف مأموران سرّی کاگب برای من و خانواده‌ام در بر داشته باشد، جایز...» نمی‌شمرد (ص ۳۸۰). خود او در این باره می‌نویسد: «... می‌بایستی سال‌های طولانی اسرارم را در سینه‌ام نگهدارم. تا زمانی که دستگاه وسیع سازمان امنیت اتحاد شوروی در سراسر جهان گسترده بود، انتشار خاطراتم می‌توانست برایم خطرات جانی به بار آورد. اینک [که] این امپراطوری مخوف تا اندازه‌ای از هم پاشیده است و هر روز با افشاگری تازه‌ای، گوشه دیگری از جنایت‌های گذشته این بیدادگران... برملا می‌شود...» (ص ۳۸۱)، او نیز در صدد برآوردن خواست دیرینه خویش برآمد.

کار تحریر خاطرات، عملاً در سال ۱۹۹۰ میلادی یعنی سالی که او بازنشسته شد، آغاز گشت. مهندس پیشواپور بعد از مهاجرت به آلمان، به‌عنوان مهندس ماشین‌سازی به کار مشغول شد. در آغاز وی قصد داشت این خاطرات را به زبان آلمانی منتشر کند. پس از گذشت مدتی زمانی به علت بیماری دوستی که او را در این کار یاری می‌داد، تحریر خاطرات به کندی کرید و با فوت دوست، مدتی متوقف ماند. تا آنکه بالاخره در سال ۱۹۹۳ وی مصمم شد به‌خصوصاً تقریر آن را به فارسی آغاز کند. مهندس پیشواپور که هم‌اکنون دوران تقاعد خویش را در آلمان در کنار خانواده‌اش سپری می‌کند، تحریر خاطرات را در اواخر سال ۱۹۹۵ میلادی به پایان رسانید و به پیشنهاد دوستانش آن را برای نشر به ایران ارسال کرد.